

Parshat Maatot-Maasei
Experiential Impact

Simon Wolf

Parshat Maasei enjoins Bnei Yisrael to allocate forty-two cities to the tribe of Levi to settle in since they would not be awarded an inheritance in the land.¹ The cities would be allocated on a pro rata basis, with those tribes that had larger populations and land apportionments contributing more cities and the smaller tribes allotting a smaller number of cities.² Levi's "inheritance" was to be their portions in the sacrifices and tithes or as the verse allegorically explains, "God is their inheritance."³ Since the tribe of Levi were the teachers and purveyors of Torah,⁴ God's emissaries,⁵ they were dispersed amongst the other tribes in order to provide local spiritual leadership throughout the nation. That local presence would be reinvigorated when they took their turn serving in the central place of worship, the Mishkan or the Mikdash, and that inspiration would then be infused into the local population upon their return.

In addition to the forty-two Levite cities, the Torah also indicates that the tribe of Levi was granted another six cities.¹ Though, these six cities had a different purpose than solely housing the Levites; they were to be "cities of refuge (ערי מקלט)." The Torah goes on to explain that there is a difference between murder and manslaughter. Someone who intentionally kills, murders, is subject to a death penalty.⁶ God's presence will not tolerate any alternative outcome other than the murderer being brought to justice.⁷ On the other hand, unintentional killing, manslaughter, requires the perpetrator to run to a city of refuge in order to protect oneself from a familial avenger (גאל הדם).⁸ As long as one remains in the city of refuge, they

are afforded protection from the possibility of facing extra-judicial revenge for their careless act of killing, or, in essence, their punishment is exile. The killer is to remain in the city of refuge until the death of the currently serving Kohen HaGadol. The tribe of Levi were to be the permanent residents of such cities. Again, this is likely in order that the local Levite leadership could provide spiritual guidance and therapy to the offending party and hopefully remediate them for their eventual reentry into society. In Sefer Yehoshua, it describes the allocation of the Levite cities and the cities of refuge, both by the particular cities contributed by each tribe and who amongst the Levite family would reside in those cities.⁹

In this week's Parsha, the Torah specifies the general location of the cities of refuge. "The cities which you shall give shall be for you six cities of refuge. Three cities shall be designated beyond the Jordan, and the other three shall be designated in the land of Canaan: they shall serve as cities of refuge."¹⁰ Later on in Parshat Etchanan, Moshe dedicates the three cities that were to be Arei Miklat on the eastern side of the Jordan River. "Then Moses set aside three cities on the east side of the Jordan; to which a killer might escape, one who kills his neighbor unintentionally, and did not previously hate him. He shall flee to one of these cities and live: Betzer in the wilderness, in the plain country, belonging to the tribe of Reuven; and Ramot in Gilad, belonging to the tribe of Gad; and Golan in Bashan, belonging to the tribe of Menashe."¹¹ The list of the remaining three cities of refuge that are to be allocated in Eretz Canaan is completed in Sefer Yehoshua. "So they set aside Kedesh, in the Galil, in the hill country of Naphtali; Sh'chem in the hill

1 ואת הערים אשר נתנו ללוים את שש-ערי המקלט אשר נתנו לנו שמה הרצח ועליהם נתנו ארבעים ושתים עיר: כל-הערים אשר נתנו ללוים ארבעים ושמונה עיר אתהו ואת-מגשיהו: (במדבר לה, ח-ז)
2 והערים אשר נתנו מאחזות בני-ישראל מאת הרב תרבו ומאת המעט תמעטו איש כפי נחלתו אשר יחלו: יתן מעריו ללוים: (במדבר לה, ח)
3 ואמר יקוק אלהינו בארצם לא נתחלל ויחלק לאי-יהיה לה בתוכם אני חלקו ונחלתו בתוך בני ישראל: (במדבר יח, כ) לא יהיה לכהנים הלוים כל-שבת לוי חלק ונחלה עם-ישראל אשי יקוק ונחלתו יאכלו: ונחלה לא-יהיה לו בקרב אחיו יקוק הוא נחלתו כאשר דבר-לו: (דברים יח, א-ב)
4 וירושפט ילעלב ותורתך לישראל ישויו קטורה באפך וכליל על-מזבחך: (דברים לג, י) ויהי ככלות משה לכתב את-דברי התורה הזאת על-ספר עד תמם: ויצו משה את-הלוים נשי ארון ברית יקוק לאמר: לקח את ספר התורה הזו ושמתם אותו מצד ארון ברית יקוק אלקיכם והיה-שם בך לגעד: (דברים לא, כד-כו)
5 כי בו בחר יקוק אלקיך מכל-שבטי ישראל לעמד לשרת בשם יקוק הוא ובניו כל-הימים: (דברים יח, ה)
6 ואם-בכלי ברזל הנהו וימת רצח הוא מות יומת הרצח: ואם באבן יד אשר-ימות בה הנהו וימת רצח הוא מות יומת הרצח: או בכלי עץ יד אשר-ימות בו הנהו וימת רצח הוא מות יומת הרצח: גאל הדם הוא ימית את-הרצח בפגועו בו הוא מתנו: ואם-בשנאה יהדפנו או-השליך עליו בצדנה ימות: או באיבה הנהו כידו ימות מות-יומת המכה רצח הוא גאל הדם ימית את-הרצח בפגועו בו: (במדבר לה, טז-כא)
7 והיו אלה לגם לחקת משפט לדורותיכם בכל מושבתיכם: כל-מכה נפש לפי עדים ירצח את-הרצח ועד אחד לא-יענה בגפס למוות: ולא תקחו כפר לנפש רצח אשר-הוא רשע למוות כי-מוות יומת: ולא תקחו כפר לנוס אל-עיר מקלטו לשבול לשבת בארץ עד-מות הכהן: ולא תחניפו את-הארץ אשר אתם בה כי הדם הוא יחניף את-הארץ ולא-רץ לא-

יקור לדם אשר שפך-בה כי-אם בדם שפכו: ולא תטמא את-הארץ אשר אתם ישיבים בה אשר אני שכן בתוכה כי אני יקוק שכן בתוך בני ישראל: (במדבר לה, כט-לד)
8 ואם-בפנתע בלא-איבה הדפו או-השליך עליו כל-כלי בלא צדנה: או בכל-אבן אשר-ימות בה בלא ראות ועליו וימת והוא לא-אויב לו ולא מבקש רעתו: ושפטו העדה בין המכה ובין גאל הדם על המשפטים האלה: והצילו העדה את-הרצח מיד גאל הדם והשיבו אותו העדה אל-עיר מקלטו אשר-נס שמה וישב בה עד-מות הכהן הגדול אשר-משח אותו בשמן הקדש: ואם-יצא הרצח את-גבול עיר מקלטו אשר ינוס שמה: ומצא אותו גאל הדם מחוץ לגבול עיר מקלטו ויצח גאל הדם את-הרצח אין לו דם: כי בעיר מקלטו ישב עד-מות הכהן הגדול ואחרי מות הכהן הגדול ישוב הרצח אל-ארץ אהזתו: (במדבר לה, כב-כח) וידבר יקוק אל-משה לאמר: דבר אל-בני ישראל ואמרת אליהם כי אתם עברים את-הירדן ארצה כנען: והקרתם לכם ערים ערי מקלט תהינה לכם וגם שמה רצח מכה-נפש בשנאה: והיו לכם הערים למקלט מגאל ולא ימות הרצח עד-ועמדו לפני העדה למשפט: (במדבר לה, ט-יב) ויחושע פרק כ
9 יחושע פרק כא
10 והערים אשר נתנו שש-ערי מקלט תהינה לכם: אתו שלש הערים נתנו מעבר לירדן ואת שלש הערים נתנו בארץ כנען ערי מקלט תהינה: (במדבר לה, יג-יד)
11 אז יבדיל משה שלש ערים בעבר הירדן מזרחה שמש: לנוס שמה רוצח אשר ירצח את-רעהו בכלי-ידעו והוא לא-שנא לו מתמל שלשם ונס אל אחת מן-הערים האלו: את-בצר במדבר בארץ המישר לראובן ואת-ראמת בגלעד לגד ואת-גולן בבשן למנשי: (דברים ד, מא-מג) וימעברו לירדן וירחו מזרחה נתנו את-בצר במדבר במישר ממטה ראובן ואת-ראמת בגלעד ממטה גד ואת-גולן בבשן ממטה מנשה: (יהושע כ, ח) וליהו גולן? לערי מקלט, לשלש שבער הירדן ולשלש שבארץ כנען, שנאמר: את שלש הערים נתנו מעבר לירדן ואת שלש הערים נתנו בארץ כנען וגו'. עד שלא נבחרו שלש שבארץ ישראל לא היו שלש שבער הירדן קולטות, שנאמר: שש ערי מקלט תהינה, עד שיהיו ששתן קולטות כאחת... (מכות ב,ה גמ' ט)

country of Ephraim, and Kiriath Arba, which is Chevron, in the hill country of Yehuda."¹²

In Parshat Shoftim, it states that these cities chosen because of their central location and easy access.¹³ Chazal specify that there needs to be clear signage posted on the roads to indicate the direction to the nearest city of refuge at every junction.¹⁴ In addition, they were to be distributed in such a manner that it would provide equidistant access to a city of refuge for the populations from each region.¹⁵ The Gemara also suggests that the three cities found in Eretz Canaan were latitudinally parallel to those that were designated on the eastern side of the Jordan River.¹⁶

This setup only serves to exacerbate the question that jumps out from the allocation of the cities of refuge. Why did two and half tribes on the eastern side of the Jordan River require three Arei Miklat while the nine and half tribes in Eretz Canaan were only designated a similar three cities of refuge? One could suggest that it has to do with the size of land apportioned rather than the magnitude of the population.¹⁷ While this might be true with regards to the north-south expanses conquered and allocated on both sides of the Jordan River, which would explain Chazal's view that the two sets of three were parallel to each other, it certainly does not seem correct concerning the east-west dimensions. Moreover, it certainly does not account for the population differences between the two sides of the Jordan which statistically should have had a greater impact on the number of people seeking asylum and therefore demand a commensurate number of cities of refuge to be allocated.

Chazal in the Gemara Makkot were aware of this discrepancy and therefore pose this very question. "Why were there three cities designated on the east bank of the Jordan, where two and a half tribes resided, and three cities designated in Eretz Yisrael, where more than nine tribes resided?"¹⁸ Abaye responds: "In Gilead, which is located on the east bank of the Jordan, murderers are common for it says in Hoshe'a, 'Gilead is a city of evildoers; it is covered with footprints (עֲקֵבָה) of blood.'¹⁹ What is the meaning of: footprints (עֲקֵבָה) of blood? Rabbi Elazar says: It means that they would set an ambush (עוקבין) to kill people." Rashi quotes this explanation in this week's Parsha,²⁰ but the answer is completely incomprehensible. Cities of refuge are designated for those that killed unintentionally, but the verse in Hoshe'a is describing individuals who are committing premeditated murder!

The Ramban suggests that those that deliberately murder pretend to have committed their murder unintentionally and therefore there is a need for more Arei Miklat to accommodate those imposters until their true intentions can be discovered.²¹ He also notes that based on Chazal's view that the Levite cities also functioned as cities of refuge then the balance is retrofitted since thirty-six of Levites cities were within Eretz Canaan and only six were found on the eastern side of the Jordan River. The Chizkuni is a similar vein proposes that, based on Chazal, all killers, intentional or not, at first seek refuge in an Ir Miklat and then they are called to trial to determine if they are entitled to the city's protection.²² Therefore, larger numbers of murderers still require additional refuge space to accommodate them pretrial. Other commentaries, based on a Midrash Chazal in Parshat Mishpatim, put forward the following solution. When an

¹² וַיִּקְדְּשׁוּ אֶת־קֹדֶשׁ בְּגִלְיָל בְּהַר נַפְתָּלִי וְאֶת־שֹׁכֵם בְּהַר אֶפְרַיִם וְאֶת־קִרְיַת אַרְבַּע הַיָּא חֶבְרוֹן בְּהַר יְהוּדָה: (יהושע כז,ז)

¹³ שלוש ערים תבדיל לך בתוך ארצך אשר יקוק אלוקיך נתנו לך לרשתה: תכין לך הדרך ושלשת את־גְּבֹול ארצך אשר יחזיקו יקוק אלוקיך והיה לנו שמה כל־רַצִּים: (דברים יט,ב-ג)

¹⁴ ...ומכוונות להן דרכים מזו לזו, שנאמר: תכין לך הדרך ושלשת וגו'... (מכות ב,ה גמ' ט): \\ תניא, ר' אליעזר בן יעקב אומר: מקלט היה כתוב על פרשת דרכים, כדי שיכיר הרוצח ויפנה לשם. אמר רב כהנא: מאי קרא? תכין לך הדרך, עשה לך הכנה לדרך (מכות י).

¹⁵ ושלשת - שיהו משולשין, שיהא מדרום לחברון כמחברון לשכם, ומחברון לשכם כמשכם לקדש, ומשכם לקדש כמקדש לצפון. (מכות ט):

¹⁶ תנו רבנן: שלש ערים הבדיל משה בעבר הירדן, וכנגדן הבדיל יהושע בארץ כנען, ומכוונות היו כמין שתי שורות שבכרם, חברון ביהודה כנגד בצר במדבר, שכם בהר אפרים כנגד רמות בגלעד, קדש בהר נפתלי כנגד גולן בבשן. (מכות ט):

¹⁷ ...ועל דרך הפשט נראה בעיני, כי ארץ עבר הירדן היתה גדולה מאד, כי הם שני מלכי האמורי גדולים שהמקראות מפליגים בהם, ואף כי עמון ומואב טהרו (ס"א נהרהר) בהם, ומלכי ארץ כנען מלכי עיירות לכל מושל עיר יקראו לו מלך, כאשר אתה רואה מלך ירושלים אחד מלך חברון אחד (יהושע יב י) וביניהם מהלך חצי יום, וכן הזכירו חכמים (שמו"ר לב ב) בין בית אל לעיר ארבעת מילין שלזו מלך ולזו מלך. ויתכן שכן היה המנהג בדרות ההם שכל אדון עיר יקרא מלך, או היה לכבוד ארץ ישראל כמדרש רז"ל. מכל מקום לא היו מלכי ארצות רק מלכי עיר ועיר, וכן כתוב (שופטים א ז) שבעים מלכים בהונות ידיהם ורגליהם מקוצצים היו מלקטים תחת שולחני. והנה היתה עבר הירדן גדולה מאד, ראויה לשלש ערי מקלט ככל ארץ ישראל מן הירדן והלאה, והיו אלה השש ערים לבדן קולטות, והארבעים ושתיים למגרשי הלויים לא למקלט: (רמב"ם במדבר לה,ד) בעבר הירדן תלת, בארץ ישראל תלת? אמר אביי: בגלעד שכחתי רוצחים, דכתיב: גלעד קרית פועלי און עקובה מדם, מאי עקובה מדם? א"ר אלעזר: שהיו עוקבין להרוג נפשות. (מכות ט:.)

¹⁹ גִּלְעָד קְרִית פְּעֻלִי אִון עֲקֵבָה מְדָם: (הושע ו,ח)

²⁰ את שלש הערים וגו' - אף על פי שבארץ כנען תשעה שבטים וכאן אינן אלא שנים וחצי, הושה מנין ערי מקלט שלהם משום דבגלעד נפיש רוצחים, דכתיב (הושע ו,ח) גלעד קרית פועלי און עקובה מדם: (רש"י במדבר לה,יד)

²¹ את שלש הערים - ואף על פי שבארץ כנען תשעה המטות וכאן אינן אלא שנים וחצי, הושה מנין ערי מקלט שלהם, כי בגלעד נפיש רוצחים דכתיב (הושע ו,ח) גלעד קרית פועלי און עקובה מדם, לשון רש"י מדברי רז"ל (מכות ט ב). ואף על פי שאין המקלט אלא בשוגגין, היו שופכי דמים במרמה ומראין עצמן כשוגגין, והוצרך להרבות להם ערי מקלט על דרך זקם העם הזה וזנה (דברים לא טז), או שיאמרו שהיה אור ארץ גלעד מגדלת רוצחים מוצים היתה לגוי. ואני תמה, כי על דעת רז"ל (מכות י א) הכתוב שאמר (לעיל פסוק ו) ועליהם תתנו ארבעים ושתיים עיר, כולם למקלט צוה בהם, והנה היו מהם בארץ כנען ל"ו ערים ובעבר הירדן ו' וכולן קולטות לדעת רז"ל. והנה היו המקלטים לכל ארץ ישראל ביושר והשויה, כי ארבע ערי מקלט יגיעו לשבט, גם חשב שבט מנשה בארץ כנען מפני שרובם שם היה. ואולי בערי המועדה ריבה ה' בעבר הירדן לכבוד משה, שיבדיל הוא חציין, אבל בכללן במדה ובמנין היו... (רמב"ם במדבר לה,יד)

²² את שלש הערים חסר כאן המעשה ופירש בפ' ואתחן. כאן פירש"י אעפ"י שבארץ כנען תשעה שבטים וכאן אינן אלא שנים וחצי הושה מנין ערי מקלט שלהם משום דבגלעד נפיש רוצחים דכתיב גלעד עקובה מדם כלומר אף ההורגים במזיד גולים לערי מקלט ולפיכך צריכים היו אותם שבגלעד לערי מקלט בשוה לאותה שבארץ כנען כדתנן במכות בראשונה אחד שוגג ואחד מזיד גולה לשם, בראשונה פרש"י בתחלת דינו והיינו דכתיב כאן ולא ימות הרוצח עד עמדו לפני העדה למשפט והכי איתא בסיפרי הכל מקדימין לערי מקלט ב"ד שולחין ומביאין אותו משם שמי שנתחייב מיתה הרגוהו ומי שלא נתחייב מיתה פטרוהו. (חזקוני במדבר לה,יד)

individual murders or causes an unintentional death without witnesses, they will not face their respective punishments of death or exile because of a lack of evidence. God solves this problem by having the two meet subsequently and having the party deserving of exile kill unintentionally the murderer in front of witnesses, thereby ensuring that each party gets their due. Based on this calculus, the more murderers, who are likely to act incognito, then it will result in more unintentional killings to straighten everything out.²³

A more compelling solution might be to suggest that killing of any form is a product of an environment.²⁴ Murder, at its core, is a disregard for another person's life. It is the depreciating of the Godly image that is found in each individual and the treating of them similar to animals.²⁵ If life is sacred, then murder is an inconceivable option or solution. The fact that murder exists within a society is a sign that the sanctity of life has been diminished; the preponderance of murder demonstrates that society has failed to properly educate or lost the proper perspective with regards to the value of the life and the Godliness embedded in each individual. That cheapening of life has a broader impact on society or, more correctly, it is a perspective spawned by a problematic societal attitude towards the value of life. A byproduct of that sentiment, by definition, will also produce unintentional killings (שוגג). That is because unintended killing is a result of too little care for other's lives. That lack of concern caused the "killer" to not take the proper precautions to protect the lives of others and that resulted in an unintentional death. Had there been a higher societal premium on life, the person would have acted in a more cautious manner to avoid any possibility of causing the death of others. Murder is symptomatic of a deeper fault line within society and therefore it will be synonymous with more unintentional deaths.

The question then is why was Gil'ad, or the eastern side of the Jordan, more susceptible to this problem? It could be because of their distance from the central place of worship which left them less spiritually connected. That lack of spirituality

might have been the cause of why those individuals or tribes chose to concern themselves with their flocks rather than the settling of Eretz Yisrael or it could have been the result of their choosing to be so distant. Either way, that disconnection left them more vulnerable to corrupted attitudes towards the sanctity of life. Another possibility is to look at the

In this week's Parsha, Bnei Gad and Bnei Reuven approach Moshe Rabbeinu with a request to remain on the eastern side of the Jordan River.²⁶ The Torah relates that the impetus for this petition was that Bnei Gad and Bnei Reuven were blessed with an abundance of livestock and the rich grazing lands conquered from Sichon and Og were of great appeal and value to them. Disconcerted by their request, Moshe states incredulously, "shall your brethren go to battle while you remain here?" After wandering in the desert for forty years and the loss of an entire generation, Bnei Yisrael had finally been released from the sin of the Meraglim and were on the verge of entering the Promised Land. Moshe accuses Bnei Gad and Bnei Reuven of repeating the sin of their forefathers by fomenting seeds of dissension amongst Bnei Yisrael to enter the Land of Israel. Their "refusal" to join the remainder of Bnei Yisrael in the conquest of Eretz Canaan would dishearten and demoralize the rest of the people. It would be interpreted as a lack of faith in God's ability to empower Bnei Yisrael's conquest of Eretz Yisrael and cast aspersions on the desirability of the Land of Israel. In order to mitigate the negativity that might be construed by their remaining on the eastern side of the Jordan River, Bnei Gad and Bnei Reuven present a novel solution to Moshe Rabbeinu. They propose building fortified cities in the lands conquered from Sichon and Og to house their livestock and families. Once their families and possessions were securely settled, Bnei Gad and Bnei Reuven would join and lead the remainder of Bnei Yisrael in the conquest of the Land of Israel. They commit not to return home until the remainder of Bnei Yisrael are settled on the western side of the Jordan River. This would enhance the morale of the people and dispel any possible misinterpretation of their motives for

²³ את שלש הערים מעבר לירדן ואת שלש הערים בארץ כנען. ובפר' שני דמכות מקשה בעבר הירדן תלת ובארץ ישראל תלת ומשני בגלעד שהוא מעבר לירדן שכחי רוצחים דכתיב גלעד קרית פועלי און עקובה מדם א"ר אלעזר שהיו עוקבים להרוג נפשות וקשיא מאי קא משני והא לא מהני ערי מקלט אלא להורגים בשוגג ובגלעד דשכחי רוצחים דקאמר היינו במזיד. וי"ל דכיון דשכחי רוצחים במזיד הקדוש ברוך הוא מביא שם רוצחים בשוגג בלא עדים כדי שיהרגו הרוצחים במזיד ויהיו שם עדים ויגלו כדאמרין התם בסמוך מרשעים יצא רשע במה הכתוב מדבר בשני בני אדם שהרגו את הנפש אחד הרג שוגג ואחד הרג מזיד לזה אין עדים ולזה אין עדים הקדוש ברוך הוא מזמין לפונדק אחד זה שהרג מזיד יושב תחת הסולם וזה שהרג שוגג עולה בסולם ונופל עליו והורגו ויש שם עדים זה נהרג וזה גולה: (דעת זקנים מבעלי תוספות במדבר לה"ד, \\ גור אריה בשם אחיו שם \\ שפתי חכמים שם)

²⁴ אח"כ ראיתי שיש משהו דומה בגור אריה בסוף דבריו במדבר לה"ד: ... אבל נראה לי כי כל שוגג היה לו להיות נהרג שלא יהרגו, ולכך חייב גלות, דאם לא כן, למה יגלה, דמה www.swdaf.com

עשה, אלא שהיה לו להיות נהרג שלא יהיה חבירו נהרג על ידו. ובגלעד נפישו רוצחים אותם שהם מזידים, וממילא לא תמצא אף אחד מהם - אף הטובים שבהם - שהיה נהרג שלא יהרוג חבירו בשוגג. ולפיכך, כמו שתמצא הרבה מזידין שהורגים במזיד, מכל שכן שהיו יותר הרבה שוגגים, שאין נזהרים שלא יבואו על ידם שפיות דם. ולפיכך היה צריך להרבה ערי מקלט: ועוד, דודאי מה שהיו שם הרבה רוצחים, היינו מפני שהמקום גורם, שהיה מגדלת רוצחים לרוצח אנשים, לכך היה מוכן לגדל אנשים הורגי שוגג. כי יש בני אדם מוכנים לדבר מה יותר, והיה המקום מגדל אנשים שעל ידם יבא שפיות דם - יש במזיד ויש בשוגג, ופשוט הוא:

²⁵ כְּלִי־רֶמֶשׁ אֲשֶׁר הוֹאִי־חֵי לָגֹם יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ כִּי־רַק עֹשֶׂב נִתְּתִי לָכֶם אֶת־כֹּל: אַךְ־בְּשֶׂר בְּנִפְשׁוֹ דָמוֹ לֹא תֹאכְלוּ: וְאֶךְ אֶת־דַּמְכֶם לִנְפֹשְׁתֵיכֶם אֲדַרְשׁ מִיַּד כָּל־תְּיָה אֲדַרְשֶׁנוּ וּמִיַּד הָאָדָם מִיַּד אִישׁ אֲחִיו אֲדַרְשׁ אֶת־גִּפְשׁ הָאָדָם: שִׁפְךְ דָּם הָאָדָם בְּאֲדָם דָּמוֹ יִשְׁפַךְ כִּי בַצֵּלִים אֲלֵקִים עֲשֵׂה אֶת־הָאָדָם: (בראשית ח,ג-ו)

²⁶ במדבר פרק לב

requesting to remain on the eastern side of the Jordan River. Moshe accepts their proposal. In a national ceremony before Elazar HaKohen and Yehoshua Bin Nun, the leadership of the next generation, Moshe has Bnei Gad and Bnei Reuven publicly commit to lead the armed conquest of Eretz Canaan as a necessary precondition to their taking possession of the lands of Sichon and Og.

Assuming that they will hold up their end of the bargain, Moshe Rabbeinu then distributes and divides the lands of Sichon, king of the Emori, and Og, king of the Bashan, to the tribes of Reuven and Gad and half of the tribe of Menashe.

In Sefer Yehoshua, Yehoshua commends the tribes of Reuven, Gad and half of the tribe of Menashe for living up to their obligations. "Then Joshua summoned the Reuvenites, the Gadites, and the half-tribe of Menashe, and said to them, 'You have observed all that Moshe the servant of God commanded you, and you have obeyed me in everything that I have commanded you. You have not forsaken your kinsmen through the long years down to this day, but have faithfully observed the command of God, your Lord. Now God, your Lord, has given your kinsmen respite, as He promised them. Therefore, turn and go to your homes, to the land of your holdings beyond the Jordan that Moshe, the servant of God, assigned to you...'"²⁷ For seven long years, Reuven, Gad and half of the tribe of Menashe are on the front lines of Bnei Yisrael's conquest of Eretz Canaan.²⁸

While at war for seven years, however justified, they were engaged in the killing of people. No

matter how spiritually inclined an individual is, the constant exposure to the killing of other people likely had a psychological impact on the those involved in the war, especially those on the front lines.²⁹ That affect was only exacerbated by the fact that in those days war was conducted by hand to hand combat, in close proximity to the enemy which one was killing. The witnessing of and engaging in bloodshed likely left a scarring impact on the combatants that might have diminished the value of life in their eyes. When they returned home after completing their commitment, they brought that problematic attitude home with them. That cheapening of life permeated their culture and became imbedded in their society and therefore "in Gilead murderers are common (בגלעד שכיחי רוצחים)."¹⁸ The possible mitigating factor for the next generation would have been their exposure to the Divine and a close relationship with God,²⁹ but being so far away from the spiritual center possibly left them bereft of that offsetting countertrend. Therefore, the next generation grew up in the shadow of this societal indifference to life and the problem persisted on the eastern side of the Jordan River.

Experience with and exposure to evil, justified or unjustified, wears down the protective layers that we have and leaves us exposed to those deleterious influences. We must be keenly aware of them and do our utmost to rid ourselves of them in order not to allow them to become embedded in our personality or become the norms of the fabric of our society.

Shabbat Shalom

²⁷ וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ לְרֵאשִׁיבֵי וְלַגְּדֵי וְלַחֲצֵי מִטָּה מְנַשֶּׁה: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אַתֶּם שָׁמַרְתֶּם אֶת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה אֲתָכֶם מֹשֶׁה עַבְדִּי יְקֹנֵק וְתִשְׁמְעוּ בְקוֹלִי לְכָל אֲשֶׁר־צִוִּיתִי אֲתֶכֶם: לֹא־עֲזַבְתֶּם אֶת־אֲחֵיכֶם זֶה יָמִים רַבִּים עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְשָׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמַרְתִּי מִצֹּאת יְקֹנֵק אֱלֹהֵיכֶם: וְעַתָּה הַיּוֹם יְקֹנֵק אֲלֵיכֶם לְאֲחֵיכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם וְעַתָּה פָּנּוּ וְלִנּוּ לָכֶם לְאֵהָלֵיכֶם אֶל־אֶרֶץ אֲחֻזְתְּכֶם אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה עַבְדִּי יְקֹנֵק בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן: (יהושע כב, ד-ז)

²⁸ וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ בְּיָנוּן אֶל־הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׂאוּ אֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית וּשְׁבַעֵה קְהָלִים יִשְׂאוּ שְׁבַעֵה שׁוֹפְרוֹת יוֹבְלִים לִפְנֵי אֲרוֹן יְקֹנֵק: וַיֹּאמֶר אֶל־הָעָם עֲבְרוּ וּסְבוּ אֶת־הַעֵיר וְהַחֲלוּץ יַעֲבֹר לִפְנֵי אֲרוֹן יְקֹנֵק: וְהָיָה קָאֵמֵר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם וּשְׁבַעֵה הַכֹּהֲנִים נִשְׂאִים שְׁבַעֵה שׁוֹפְרוֹת הַיּוֹבְלִים לִפְנֵי יְקֹנֵק עֲבְרוּ וְתִקְעוּ בַשּׁוֹפְרוֹת וְאֲרוֹן בְּרִית יְקֹנֵק הֵלֵךְ אַחֲרֵיהֶם: וְהַחֲלוּץ הֵלֵךְ לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים תִּקְעוּ הַשּׁוֹפְרוֹת וְהַמֵּאֲסֵף הֵלֵךְ אַחֲרָיו הַלֹּךְ וְתִקְוֵעַ בַּשּׁוֹפְרוֹת: וְאֶת־הָעָם צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר לֹא תִרְעוּ וְלֹא תִשְׁמְעוּ אֶת־קוֹלְכֶם וְלֹא יֵצֵא מִפִּיכֶם דְּבַר עֵד וְסוֹ

אֲמַרְי אֲלֵיכֶם הִרְעוּ וְהִרְעִיתֶם: וַיֹּסֵב אֲרוֹן יְקֹנֵק אֶת־הַעֵיר הַקָּפָה פָּעַם אַחַת וַיִּבְלֹאוּ הַמַּחֲנֶה וְלִינּוּ בַמַּחֲנֶה: וַיִּשְׁכַּם יְהוֹשֻׁעַ בְּבֹקֶר וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן יְקֹנֵק: וּשְׁבַעֵה הַכֹּהֲנִים נִשְׂאִים שְׁבַעֵה שׁוֹפְרוֹת הַיּוֹבְלִים לִפְנֵי אֲרוֹן יְקֹנֵק הֵלֵךְ וְתִקְעוּ בַשּׁוֹפְרוֹת וְהַחֲלוּץ הֵלֵךְ לִפְנֵיהֶם וְהַמֵּאֲסֵף הֵלֵךְ אַחֲרָיו יְקֹנֵק הֵלֵךְ וְתִקְוֵעַ בַּשּׁוֹפְרוֹת: (יהושע ו, יג-יז) \\\ והחלוץ יעבר – בני גד ובני ראובן היו עוברים לפניהם, לפי שהיו גיבורים ומכים בזרוע חזקה, כמו שנאמר: וטרף זרוע אף קדקד (דברים לג, כ) (רש"י יהושע ו, ז)

²⁹ וַיֹּאמֶר דָּוִד לְשַׁלְמֵה בְנֵי אֵבִי הֵיךְ עִם־לִבִּי לְבָנוֹת בֵּית לָשִׁם יְקֹנֵק אֲלֵי: וַיְהִי עָלַי דְּבַר־יְקֹנֵק לֵאמֹר דָּם לְרַב שְׁפָכְתָּ וּמַלְחָמוֹת גְּדוֹלוֹת עָשִׂיתָ לֹא־תִבְגְּנָה בֵּית לָשִׁמִּי כִּי דָמִים רַבִּים שָׁפַכְתָּ אַרְצָה לִפְנֵי: הַנְּהַלֵּךְ נִלְדָה לָךְ הוּא יְהִי אִישׁ מְנוּחָה וְהַנְּחוּתִי לוֹ מִכָּל־אוֹיְבָיו: מִסְבִּיב כִּי שַׁלְמֵה יְהִי שְׁמוֹ וְשָׁלוֹם וְשָׁקֵט אֲתָן עָלֶיךָ יִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו: הוּא יִבְגֶּנָה בֵּית לָשִׁמִּי וְהוּא יְהִי־לִי לְבָן וְאֵינִי לֹלֵךְ לְאָב וְהַכִּינּוּתִי פָסָא מִלְכּוּתוֹ עָלֵי־יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם: (דברי הימים א כב, ז-י)